

PAULO COELHO

ZAHIRI

ROMAN

BOTIMET TOENA

PAULO COELHO

ZAHIRI

roman

Përktheu
Durim Taçe

BOTIMET TOENA

Tiranë, 2022

Titulli në origjinal: *O Zahir*

*Ky libër u botua sipas marrëveshjes me
Sant Jordi Asociados Agencia Literaria S.L.U., Barcelona, Spain.
www.santjordi-asociados.com
Të gjitha të drejtat janë të rezervuara.*

Botuese: Irena Toçi

Kryeredaktore: Sonila Kapo

Korrektore letrare: Edona Marku

Përkujdesja grafike: Edona Marku

© e kopertinës: Jim Tierney, në bashkëpunim me HarperCollins,
me bazë në Nju-Jork, SHBA.

ISBN 978-9928-348-77-7

© Paulo Coelho, 2005

<http://paulocoelhoblog.com>

© *në shqip* Botimet Toena

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Nuk lejohet shumëfishimi me asnjë lloj mjeti apo forme, as me fotokopje, pa lejen me shkrim të mbajtësit të copyright-it.

BOTIMET TOENA

Rr. "M. Gjollësja", K. Postare 1420, Tiranë

Tel.: + 355 4 22 40 116

Email: botimet.toena@gmail.com

toena.porosionline@gmail.com

www.toena.al

Oh, Marie e ngjizur pa mëkatuar,
lutu për ne që përgjërohemi për Ty,
Amen!

“Kush prej jush që ka njëqind dele dhe humbet njërën, nuk i lë nëntëdhjetë e nëntë të tjerat në shkretëtirë dhe shkon në kërkim të asaj që ka humbur, derisa ta gjejë?”

Luka 15, 4

Vlerësime për romanin “Zahiri”

*“Një histori ndriçuese për besimin dhe rigjetjen
e dashurisë së pastër.”*

~ **Library Journal**

*“Të shkruara në një prozë bindëse... vëzhgimet e Coelho-s në lidhje
me lodhjen nga një martesë e gjatë...
janë elokvente në mënyrë inteligjente.*

*Ai gjithashtu të bën të përjetosh boshllëkun e kohës
që dikush ndjen pas një humbjeje të madhe.”*

~ **Boston Globe**

*“Nëse lexoni ‘Alkimisti’-n e Coelho-s, atëherë patjetër duhet
të lexoni edhe këtë... Me të vërtetë që nuk ka tjetër si ai.”*

~ **Vibe (SHBA)**

*“Tek ‘Alkimisti’, Coelho kombinon një intrigë joshëse
me një vëzhgim të thellë...”*

*Te ‘Zahiri’ përsëritet i njëjti kombinim përmes një rrëfimi
mbi njeriun në kërkim të dashurisë së tij të humbur.”*

~ **Vitals (SHBA)**

*“Coelho është një nga autorët më të shitur në botë me gjatëdhjetë
e pesë milionë kopje të shitura dhe të botuara në 150 vende...”*

*Te ‘Zahiri’, Coelho i përqendron mendimet e tij në natyrën
e dashurisë dhe martesës... Entuziazmi i madh me të cilin Coelho shpërndan
(mesazhin e tij) nëpërmjet intrigave të udhëtarit të përhershëm dhe përrallave
shumëngjyreshë të moralit, i vizatuar nga të gjitha varietetet e besimit fetar,
ka shumë gjasa që të kënaqë së tepërmi edhe lexuesit më cinikë.”*

~ **Bloomberg.com**

"Talenti i Coelho-s për të frymëzuar lexuesit e tij me mençuri dhe shpresë, ndërkohë që u ofron atyre një pasqyrë mbi betejat që çdokush has në udhëtimin e jetës së vet, është po aq i fortë sa gjithmonë.

~ **The Daily Mail**

"Proza e Paulo Coelho-s është si shiu: një rrebesh fjalësh emocionuese, të mençura, verbuese dhe mahnitëse."

~ **Il Messaggero** (Itali).

"Coelho u flet të gjithëve, përtej kriterit të gjinisë, moshës, klasës apo besimit. Ai vendos të shenjtën brenda mundësive të të gjithëve."

~ **France Soir**

"Nëpërmjet përdorimit me mjeshhtëri të gjuhës, mençurisë dhe mendjemprehtësisë së Coelho-s... ne mësojmë shumë rreth dashurisë, lumturisë dhe çfarë është e rëndësishme në jetë.

J mbushur me alegori dhe paragrafë të bukur që do t'ju bëjnë t'u ktheheni mbrapsht më vonë, Coelho ndërton një tregim që e mbërthen lexuesin deri në fund."

~ **The Daily Telegraph** (Australi).

"Një përrallë vezulluese plot me mundësi të pafundme dhe mendjemprehtësi befasuese."

~ **The Times of India** (Gurgaon, Indi).

*Kur të nisesh drejt Itakës,
udha jote do të jetë e gjatë,
plot aventura dhe njohje të reja.*

*Mos ki frikë nga Lestrigonët dhe Ciklopët,
as nga i tërbuari Poseidon;
gjatë udhës tënde ti nuk do t'i ndeshësh
nëse do ta kesh mendjen e ngritur dhe emocioni
nuk do ta braktisë kurrë trupin dhe shpirtin tënd.
Lestrigonët e Ciklopët, dhe i tërbuari Poseidon,
nuk do ta presin rrugën
nëse ti nuk i sjell me vete në zemër,
nëse shpirti yt nuk do t'i vërë para shtegut tënd.*

*Shpresoj të jetë e gjatë udha jote.
Do të jenë të shumta mëngjeset e verës
të mbushura me kënaqësinë e papërskruar
të zbulimit të porteve të reja.
Kërko të vizitosh pazaret e Fenikisë
dhe merr aty gjërat më të mira.
Shko nëpër qytetet e Egjiptit,
mëso nga një popull që ka ç'të tregojë.*

*Ti mos e humb nga syri Itakën,
por ndiqe fatin tënd deri në fund.
Mos i nxito hapat më kot:
është mirë që udhëtimi të zgjasë në vite
dhe anija jote ta hedhë spirancën në ishull
kur ti ta kesh përvetësuar
atë që ke njohur gjatë ecjes.
Mos prit pasuri të tjera nga Itaka!
Itaka ta ka dhënë tashmë këtë udhëtim të bukur;
pa Itakën, ti kurrë nuk do të ishe nisur:
Ajo të fali gjithçka mund të të jepte.*

*Kur ta gjesh më në fund Itakën të varfër,
mos mendo se të ka mashtruar,
sepse je bërë i mençur, ke rrojtur një jetë të vrullshme,
ky është kuptimi i Itakës.*

Kostandinos Kavafis (1863-1933), Itaka

I kushtohet

Në makinë i thashë se i kisha vënë pikën e fundit variantit të parë të librit tim. Kur filluam të ngjitnim një zonë malore të Pirenejve, që e mbanim për të shenjtë, pasi aty kishim kaluar momente të jashtëzakonshme, e pyeta në donte ta dinte se cila ishte tema qendrore, apo titulli. Më tha se do të kishte dashur shumë të më pyeste, por se kishte heshtur për hir të respektit të punës sime dhe se kishte qenë e kënaqur, shumë e kënaqur.

I fola atëherë për titullin dhe temën qendrore. Vazhduam të ecnim në heshtje dhe, duke u kthyer, dëgjuam një zhurmë: era po afrohej. Kalonte mbi majat e zhveshura të pemëve dhe zbriste deri te ne, duke shfaqur edhe një herë magjinë e malësisë, forcën e saj.

Më pas filloi të binte dëborë. Ndalova dhe qëndrova të vështroja atë moment të magjishëm: flokët e dëborës që binin, qielli gri, pylli dhe ajo pranë meje. Ajo që ka qenë gjithmonë përkrah meje, gjatë gjithë kohës.

Pata një dëshirë të fortë t'ia thosha që atë çast, por e lashë që ta zbulonte vetë më vonë kur të shfletonte për herë të parë këto faqe. Këtë libër ta kushtoj ty Kristina, gruaja ime!

“Sipas shkrimtarit Jorge Luis Borges, ideja e Zahirit vjen nga tradita islamike dhe mendohet të jetë shfaqur rreth shekullit XVIII. Zahir, në arabisht do të thotë i dukshëm, i pranishëm, që nuk mund të kalosh pa u vënë re. Diçka ose dikush që, si ka vendosur një kontakt me ne më parë, vjen e pushton dalëngadalë mendimin tonë, deri në atë pikë sa nuk mundemi të përqendrohemi në asgjë tjetër. Dhe kjo mund të konsiderohet si shenjtëri ose si çmenduri.”

Faubourg Saint-Pères, Enciklopedia e Fantastikes, 1953.

Unë jam një njeri i lirë

Ajo, Esteri, korrespondente lufte e sapokthyer nga Iraku, pasi pushtimi i vendit mund të ndodhte nga një moment në tjetrin, tridhjetë vjeç, e martuar, pa fëmijë. Ai, një burrë i papërcaktuar, rreth njëzet e tre apo njëzet e katër vjeç, zeshkan, me tipare prej mongoli. Të dy janë parë për herë të fundit në një kafe të rrugës “Faubourg Saint-Honoré”.

Policia është informuar se ata janë takuar dikur, edhe pse askush nuk ishte në gjendje të thoshte se sa herë: Esteri kishte pohuar gjithmonë se burri, të cilit i fshihte identitetin nën emrin Mikhail, ishte një person shumë i rëndësishëm, mirëpo nuk e kishte shpjeguar kurrë përse ishte i rëndësishëm për karrierën e saj të gazetares, apo për të si grua.

Policia hapi zyrtarisht një hetim. U shqyrtuan mundësitë e mbajtjes peng: e kërcënimit, e rrëmbimit, pasuar me vrasjen, për të cilën askush nuk do të ishte habitur, pasi puna e saj e detyronte të hynte shpesh në kontakt me individë të lidhur me celula terroriste, për të marrë informacione. U zbuluan tërheqje të rregullta parash nga numri i saj i llogarisë, javët e fundit para zhdukjes: hetuesit thanë se ky element lidhej me pagesat e informacioneve. Nuk kishte marrë me vete asnjë nga veshjet e saj; pasaporta e saj nuk u gjet, për çudi.

Ai ishte një i panjohur, shumë i ri, askushi për policinë, që nuk kish lënë asnjë gjurmë që mund të çonte në identifikimin e tij.

Ajo, Esteri, me dy çmime ndërkombëtare për gazetari, tridhjetë vjeç, e martuar.

Gruaja ime.

Më morën brenda, menjëherë, si të dyshuar, pasi nuk pranoja të sqaroja ku kisha qenë ditën e zhdukjes së saj. Por tani roja i burgut sapo ka hapur portën, duke më komunikuar se jam një njeri i lirë.

E përse më liruan? Sepse sot dihet gjithçka për këdo, sapo dëshirohet një informacion, ja ku e ke: ku u përdor karta e kreditit, cilat kanë qenë vendet që kemi frekuentuar, ku kemi fjetur? Në rastin tim, ishte fare e thjeshtë: një grua, edhe ajo gazetare, shoqe e gruas sime, e ndarë nga burri, pra, pa asnjë problem për të thënë se e kishte kaluar natën me mua, kishte ardhur vetë të dëshmonte në favorin tim sa kishte marrë vesh për ndalimin. Kishte dhënë prova materiale që ditën dhe natën e zhdukjes së Esterit, unë kisha qenë me të.

Shkoj të flas me inspektorin përgjegjës që më jep sendet e mia vetjake, kërkon falje dhe më njofton se ndalimi im është bërë në bazë të ligjit, prandaj nuk mund të padisja apo të citoja shtetin për gjykim. I shpjegova se as që e kisha ndërmend ta bëja: e di, se kushdo prej nesh është i dyshuar dhe nën vëzhgim, gjatë gjithë njëzet e katër orëve, pa kryer asnjë lloj krimi.

“Jeni i lirë”, - tha, duke përsëritur fjalët e rojës së burgut. I them se nuk është e mundur që gruas sime t’i ketë ndodhur me të vërtetë diçka. Esteri kishte thënë se, për shkak të rrjetit të saj të stërmadh të kontakteve me botën e fshehtë të terrorizmit, herë pas here kishte ndjesinë se hapat e saj përgjoheshin nga larg.

Inspektori bën bisht. Unë ngulmoj, por ai nuk më thotë asgjë tjetër.

E pyes pastaj nëse Esteri mund të përdorte pasaportën e vet për të lënë vendin, dhe ai pohon: “Përderisa nuk ka kryer asnjë krim, përse të mos hynte e të dilte kur të donte nga vendi?”

“Pra, ekziston mundësia që ajo të mos gjendet më në Francë?”

“Mendoni se mos gruaja ju ka braktisur për shkak të asaj tjetrës me të cilën ke shkuar në shtrat?”

I them se kjo s’ka ç’i duhet. Inspektori hesht një çast, merr një pamje serioze dhe shpjegon se ndalimi im mund të konsiderohet një procedurë rutinë, ndërsa thotë se është shumë i shqetësuar për zhdukjen e gruas sime. Edhe ai është i martuar dhe thotë se librat e mi nuk i pëlqejnë - pra e di se kush jam! Nuk është aq i paditur sa duket! E kupton gjendjen në të cilën ndodhem dhe e di se po kaloj një moment të vështirë.

E pyes se çfarë duhet të bëj tani e tutje. Ai më jep kartëvizitën e tij, duke kërkuar ta njoftoj për çdo të re - është një skenë që e kam parë tashmë nëpër filma: nuk më bind, inspektorët dinë gjithmonë shumë më tepër nga sa thonë.

Më pyet nëse e kam takuar ndonjëherë njeriun që ndodhej me Esterin dhe kur e kam parë për herë të fundit. I përgjigjem se njihja emrin e tij të koduar, por që nuk e kisha parë kurrë personalisht.

Më pyet edhe nëse kishim ndonjë problem në shtëpi. I them që Esteri dhe unë jemi bashkë që prej më shumë se dhjetë vjetësh dhe kemi pasur problemet normale të një çifti: as më shumë e as më pak.

Pastaj, me takt, më pyet nëse kemi folur kohët e fundit për divorc ose, mbase, gruaja ime kishte ndër mend të ndahej.

I përgjigjem se asnjë hipotezë e tillë nuk është hedhur, edhe pse, si të “gjithë çiftet”, e përsëris, ndonjëherë kemi pasur edhe ndonjë debat.

- Ndonjëherë apo shpesh?

- Ndonjëherë, - përsëris unë.

Në fund më pyet, akoma më i njerëzishëm, nëse Esteri kishte ndonjë dyshim në lidhje me marrëdhënien time me shoqen e saj. I përgjigjem duke i thënë se ajo ka qenë nata e parë dhe e fundit që e kemi kaluar bashkë. Nuk kishte asnjë marrëdhënie: në të vërtetë ishte fjala për një mëkat kalimtar, një mungesë respekti. Ishte një ditë e mërzitshme pasdreke, nuk kisha me se të merresha. Loja e ngacmimeve është gjithmonë diçka që na zgjon në jetë dhe kështu kishim përfunduar në shtrat.

“Ju shkoni në shtrat me dikë vetëm pse dita është e mërzitshme?”

Mendoj t’i përgjigjem se këto lloj pyetjesh nuk kanë të bëjnë me hetimet, por ja që më duhet bashkëpunimi me të, mbase do të kem nevojë për të më vonë: tek e fundit, është gjithmonë i pranishëm një institucion i padukshëm me emrin “Banka e Favoreve”, e cila më ka hyrë gjithmonë në punë.

“Ja që të ndodh nganjëherë. Nuk ke asgjë interesante për të bërë, tjetra është në kërkim të emocioneve të forta, unë të aventurave, dhe ja tek u bë. Të nesërmen bëjmë sikur nuk ka ndodhur asgjë dhe jeta vazhdon.”

Ai më falënderon, më zgjat dorën, thotë se në botën e tij nuk është tamam kështu. Edhe për të ekziston mërzia, bezdia, madje edhe dëshira për të shkuar në shtrat me dikë, por këto janë gjëra shumë më të kontrolluara, askush nuk bën atë që mendon dhe dëshiron.

“Mbase për artistët gjërat janë më të lehta, më të lirshme”, - komenton.